

Zásady realizácie výučby v teréne na Ústave geografie PF UPJŠ v Košiciach

A. Organizácia výučby v teréne

1. Organizáciu výučby v teréne zabezpečuje zamestnanec poverený riaditeľom ÚGE (ďalej „vedúci exkurzie“, resp. „VE“).
2. VE zodpovedá za riadnu prípravu výučby v teréne, priebeh a organizáciu výučby v teréne.
3. Vedúci exkurzie pred začiatkom výučby v teréne poučí a oboznámi všetkých účastníkov o:
 - a. programe výučby v teréne
 - b. bezpečnosti a ochrane zdravia (BOZP)
 - c. organizačných opatreniach, o tom ako sa majú účastníci správať v mieste realizácie výučby, počas presúvania sa dopravnými prostriedkami, v prípade zdržiavania sa v špecifickom teréne a podmienkach (najmä pri vodných tokoch a plochách, v jaskyniach, v kameňolomoch a odkryvoch, v horách, pri výstupoch, v hmle, v búrke)
 - d. o povinnej a odporúčanej výbave (výstroj, odev, obuv, ochranné pomôcky, zabezpečenie pitného režimu, doklady a podobne). eviduje zoznam študentov – účastníkov s identifikačnými údajmi potrebnými pre organizačné zabezpečenie výučby v teréne
5. VE pred začiatkom výučby v teréne odovzdá riaditeľovi ÚGE, resp. ním poverenému pracovníkovi zoznam účastníkov
6. VE zabezpečí prípadný výber finančných prostriedkov na úhradu výdavkov súvisiacich s výučbou v teréne od jej účastníkov a je zodpovedný za ich účelné využitie
7. VE vyhotoví záznam o riadnom poučení účastníkov výučby v teréne v zmysle Zásad realizácie výučby v teréne (bodov A3b – A3d a bodu B).
8. VE zabezpečí zozbieranie Prehlásení o zdravotnej spôsobilosti a bezinfekčnosti od každého účastníka výučby v teréne.

B. Základné pokyny a zásady BOZP pri výučbe v teréne

1. Povinnosťou účastníka výučby v teréne (ďalej „účastník“) je vopred oznámiť vedúcemu exkurzie akékoľvek závažné osobné alebo zdravotné obmedzenia (vrátane tehotenstva), ktoré by bránili plnohodnotnému absolvovaniu výučby v teréne.

V prípade zdravotných dôvodov sa vyžaduje predloženie lekárskeho potvrdenia od príslušného ošetrojúceho lekára. Študent so zdravotným obmedzením alebo tehotná študentka svoju účasť na výučbe v teréne vopred prekonzultuje s vedúcim exkurzie. O účasti, resp. rozsahu účasti tehotnej študentky na výučbe v teréne rozhodne vedúci exkurzie v súlade s ustanoveniami Smernice č. 1/2017 (bod 7d)¹.

2. Každý účastník je povinný na výučbu v teréne nastupovať so zdravotným poistením platným počas celého trvania výučby v teréne. V závislosti od charakteru výučby v teréne môže byť podmienkou účasti platné cestovné poistenie v rozsahu určenom vedúcim exkurzie (spravidla so zahrnutím úrazového poistenia). Odporúča sa aj poistenie na straty resp. odcudzenie napr. osobných vecí a pod.
3. Účastník je povinný dodržiavať všetky pokyny vedúceho exkurzie alebo osôb poverených dozorom, príp. inej osoby alebo organizácie podľa pokynov vedúceho exkurzie (napr. horská služba, sprievodca, inštruktor a pod.).
4. Správať sa v medziach zákona krajiny, v ktorej sa výučba realizuje, resp. predpisov platných pre navštívené lokality, prevádzky a inštitúcie (vrátane prírodných lokalít, kultúrnych inštitúcií, historických pamiatok, výrobných a iných hospodárskych subjektov, či subjektov štátnej a verejnej správy). V prípade realizácie výučby v zahraničí je účastník povinný rešpektovať spoločenské a kultúrne normy správania sa v danej krajine.
5. Ak sa pri výučbe v teréne využíva dopravný prostriedok, účastník je povinný rešpektovať prepravný poriadok dopravcu aj osôb zodpovedných za realizáciu dopravy (napr. vodiča autobusu, posádku vlaku). Účastník je tiež povinný dodržiavať všeobecne známe pokyny, usmernenia a nariadenia platné pre ubytovacie zariadenia, areál ubytovacieho zariadenia, verejných priestorov a pod.

¹ Smernica č. 1/2017 o určení zoznamu prác a pracovísk, ktoré sú zakázané alebo spojené so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacie ženy v podmienkach Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a jej súčasťach a niektoré povinnosti zamestnávateľa pri zamestnávaní týchto žien.

6. Akékoľvek činnosti, napr. pracovné, výskumné, športové, relaxačné a iné, vykonávať tak, aby nedošlo k poškodeniu zdravia, majetku alebo životného prostredia.
7. Počas celého trvania výučby v teréne je účastník povinný správať sa tak, aby svojim konaním neohrozil bezpečnosť svoju či ostatných účastníkov, a zároveň aby nepoškodil dobré meno a česť celého zúčastneného kolektívu, ako aj meno Ústavu geografie, Prírodovedeckej fakulty i UPJŠ v Košiciach ako celku.
8. Účastník je povinný bezodkladne informovať vedúceho exkurzie o zmenách svojho zdravotného stavu počas výučby v teréne (nevoľnosti, horúčky a pod.).
9. Požívať alkoholické nápoje a iné omamné látky počas aktívnej časti výučby v teréne je zakázané. Tento zákaz platí aj v čase pred nástupom na samotnú výučbu tak, aby v čase nástupu na výučbu a počas jej aktívnej časti nebol účastník pod vplyvom takýchto látok.
10. Pokiaľ účastník svojim neprimeraným správaním spôsobí počas výučby v teréne akékoľvek škody (vrátane škody na dopravnom prostriedku, ubytovacom zariadení, škody z dôvodu meškania), nesie za ne plnú zodpovednosť. Ak je súčasťou výučby v teréne prístrojové vybavenie, účastník je povinný dbať na to, aby ho svojim konaním nepoškodil. V prípade jeho poškodenia v dôsledku nerešpektovania pokynov vyučujúceho môže škola vyžadovať náhradu spôsobenej škody. Akékoľvek straty alebo poškodenia takéhoto prístrojového vybavenia alebo majetku je účastník povinný bezodkladne hlásiť vedúcemu exkurzie.
11. Závady zistené po príchode do ubytovacieho zariadenia resp. dopravného prostriedku účastník nahlási vedúcemu exkurzie, ktorý to oznámi prevádzkovateľovi ubytovacieho zariadenia (alebo recepcii), resp. dopravného prostriedku.
12. Účastník je povinný zúčastňovať sa všetkých výcvikov a aktivít stanovených vedúcim exkurzie v zmysle programu výučby v teréne, a to vo vhodnom oblečení a s určeným výstrojom a vybavením.
13. Účastník nesmie svojvoľne a bez súhlasu vedúceho exkurzie opustiť ubytovacie zariadenie, dopravný prostriedok, resp. vzdialiť sa od ostatných účastníkov výučby.
14. Bezodkladne informovať vedúceho exkurzie o udalostiach súvisiacich so vznikom úrazu, alebo zhoršením svojho zdravotného stavu alebo zdravotného stavu inej osoby (t. j. ďalších účastníkov výučby), na základe ktorých vedúci exkurzie vykoná primerané opatrenia v súlade so Smernicou č. 12/2015 (viď Čl. 1, bod 7b)², najmä zabezpečí ošetrenie postihnutého, vyšetrí vznik udalosti a následne vykoná písomný zápis.
15. Účastník, ktorý zo zdravotných dôvodov je vedúcim exkurzie ospravedlnený od denného programu exkurzie, je povinný zotrvať na určenom mieste (ubytovacie zariadenie, dopravný prostriedok a pod.).
16. Účastník je v prípade zranenia iného účastníka povinný mu ihneď poskytnúť prvú pomoc v súlade so Smernicou 2/2010 (viď Čl. 1, bod 7a)³, udalosť nahlásiť vedúcemu exkurzie, byť nápomocný pri privolaní záchranej zdravotnej služby (tel. č. 155 alebo 112, v zahraničí zvyčajne 112).
17. V prípade zistenia výskytu požiaru upozorniť na to vedúceho exkurzie, prevádzkovateľa alebo recepčného ubytovacieho zariadenia a v prípade potreby, alebo na vyzvanie hasičským zborom, byť súčinný pri hasení alebo evakuácii (tel. č. na hasičský záchranný zbor 150 alebo 112, v zahraničí zvyčajne 112).
18. Účastník výučby je počas celého trvania výučby v teréne povinný mať k dispozícii preukaz totožnosti a preukaz zdravotnej poisťovne alebo jeho kópiu, v prípade cesty do zahraničia aj primeraný cestovný doklad.
19. V prípade nerešpektovania alebo závažného porušenia pokynov v týchto Zásadách alebo pokynov vedúceho exkurzie, vedúci exkurzie vyvodí voči účastníkovi dôsledky. Podľa závažnosti porušenia môže účastníka z výučby vylúčiť, príp. podať návrh na disciplinárne konanie. Vylúčením účastníka sa jeho účasť na školskej aktivite končí.

² Smernica č. 12/2015 o podmienkach oznamovania a ďalšom postupe pri vzniku úrazu choroby z povolania, nebezpečnej udalosti na UPJŠ a jej súčastiach.

³ Smernica č. 2/2010 o postupe zamestnancov UPJŠ a jej súčasti pre prípad záchranných prác, evakuácie a vzniku poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prevej pomoci.